

Troškovi emigracije mladih iz Bosne i Hercegovine

O projektu i istraživanju

Nakon sprovedenih istraživanja „Troškovi emigracije mladih“ u Srbiji, Severnoj Makedoniji, Albaniji i Crnoj Gori, Institut za razvoj i inovacije – IRI, uz podršku Vestminsterske fondacije za demokratiju, sprovodi projekat izrade studije Troškovi emigracije mladih iz Bosne i Hercegovine.

Istraživanje se bavi ekonomskim efektima emigracije na Bosnu i Hercegovinu kao zemlju iz koje se emigrira sa fokusom na emigraciju mladih. Njime se istražuju pozitivne i negativne implikacije, ocenjuju potencijalni dobici i gubici ekonomije ove zemlje i društva i ukazuje potreba za dubljim istraživanjima i merama ekonomske politike koje bi ublažile posledice emigracije mladih iz Bosne i Hercegovine.

Istraživanje odgovara na sledeća ključna pitanja:

1. Koliki je iznos prosečnog troška školovanja visokoobrazovnog lica;
2. Koliki je oportunitetni trošak u pogledu potencijalnog rasta BDP generisan godišnjom emigracijom stanovništva;
3. Koji su i koliki pozitivni efekti emigracionog toka na privredu Bosne i Hercegovine.

Korišćeni su podaci međunarodnih institucija – OECD, UN i Evrostat, kao i podaci zvaničnih institucija Bosne i Hercegovine.

Predstavnici Vestminsterske fondacije o prethodnim studijama

Istraživačka studija „Troškovi emigracije mladih“ prva je takve vrste koja je pružila podatke o emigraciji iz zemalja u regionu i odgovorila na pitanje: koliko zemlje regiona košta emigracija mladih. Ovo je vrlo jednostavno pitanje, ali se dotiče veoma složenog fenomena. Iako je bilo istraživanja o raznim motivima i uzrocima emigracije, što je složen globalni fenomen koji je postojao od početka čovečanstva, bilo je vrlo malo ili nimalo podataka o stvarnim troškovima emigracije.

Ove studije procenjuju troškove i finansijski uticaja na zemlje regiona i gubitke koje izaziva zabrinjavajuće veliki broj ljudi koji svake godine odlazi iz zemalja zapadnog Balkana. Istraživanje kvantifikuje efekte i implikacije emigracije na celokupnu ekonomiju zemalja i gubitke u bruto domaćem proizvodu (BDP), pri čemu se bliže razmatra kako se doznake troše.

Namera je da se ovi podaci prezentuju donosiocima odluka, široj javnosti, medijima i državnim i nedržavnim akterima. Nadamo se da će podatke koristiti široka koalicija aktera koja bi tada mogla predstaviti politička rešenja o tome kako se boriti i smanjiti troškove emigracije mladih i njene negativne efekte.

Očekujemo da će ova studija inicirati i širu diskusiju na temu emigracije mladih.